

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U102254

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любченко Інна Олександрівна
2. Liubchenko Inna Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-12-2020

Спеціальність за освітою: Селекція і генетика сільськогосподарських культур

Місце роботи здобувача: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20305, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 74.844.04

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20305, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, 1, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20305, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Створення вихідного матеріалу рижію ярого стійкого до стресових чинників за використання біотехнологічних методів
2. Creation of source material of camelina sativa resistant to stress factors with the use of biotechnological methods

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вирішенню завдання удосконалення технології створення стійкого до засолення та осмотичного стресу вихідного матеріалу рижію ярого за використання в технологічній схемі клітинної селекції. Розроблено технологію отримання стерильної культури рижію ярого: підібрано умови стерилізації експлантів, модифіковано живильне середовище для індукування, пасажування і морфогенезу калюсної тканини та мікроклонального розмноження рослинного матеріалу. Встановлено стресовий вплив хлориду натрію та маніту на калюсну тканину рижію ярого і підібрано оптимальні концентрації селективних чинників для проведення добору *in vitro*. Розроблено та проведено багатоступеневу клітинну селекцію на стійкість до хлориду натрію, що дозволило отримати стійкий до 1,5 % засолення вихідний матеріал. Доведено можливість збереження ознаки стійкості біоматеріалу за переходу з клітинного рівня на рівень інтактної рослини і показано спадковість стійкості до стресового чинника, що підтверджує генетичну природу змін, які

відбуваються за проведення добору in vitro. Встановлено комплексну стійкість солестійких рослинних ліній до осмотичного стресу. Проведено оцінку отриманих методом клітинної селекції стійких соматональних ліній в умовах ex vitro за комплексом біологічних та господарсько-цінних ознак. Виділено селекційні зразки (С-87-7, С-121-2, П-46-5 та П-646-3) з високою індивідуальною насінневою продуктивністю, що можуть використовуватись вихідним матеріалом для створення високопродуктивних сортів рижю ярого, стійких до несприятливих чинників навколишнього середовища.

2. The dissertation is devoted to the decision of a problem of perfection of technology of creation of a source material of camelina sativa resistant to salinity and osmotic stress for use in the technological scheme of cellular selection. The technology of obtaining a sterile culture of camelina sativa has been developed: the conditions for sterilization of explants have been selected, the nutrient medium for induction, passage and morphogenesis of callus tissue and microclonal propagation of plant material has been modified. The stress effect of sodium chloride and mannitol on the callus tissue of camelina sativa was established and the optimal concentrations of selective factors for in vitro selection were selected. Multistage cell selection for resistance to sodium chloride was developed and performed, which allowed to obtain a source material of camelina sativa resistant to 1.5% salinity. The possibility of preserving the trait of biomaterial stability during the transition from cellular to intact plant level is proved and the heredity of resistance to stress factor is shown, which confirms the genetic nature of changes that occur during in vitro selection. The complex resistance of salt-resistant plant lines to osmotic stress has been established. The evaluation of stable somaclonal lines obtained by cell selection methods in ex vitro conditions on the complex of biological and economically valuable features is carried out. Selection samples (C-87-7, C-121-2, P-46-5 and P-646-3) with high individual seed productivity, which can be used as a source material to create high-yielding varieties of camelina sativa resistant to adverse environmental factors.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рябовол Людмила Олегівна

2. Riabovol Liudmyla Olehivna

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доронін Володимир Аркадійович

2. Doronin Volodymyr A.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Січкач В'ячеслав Іванович

2. Sichkar Viacheslav Ivanovych

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Улянич Олена Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Улянич Олена Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.